

ALLI PAASIKIVI -säätiön vuoden 2017 apurahan raportti

Mielenterveyskuntoutujien omaistyön vaikuttavuuden lisääminen

Hankkeen tarkoituksena oli perheiden osallisuuden ja turvallisuuden lisääminen.

Mielenterveyskuntoutujien omaiset kantavat raskasta taakkaa läheisen sairastuttua ja tarvitsevat tukea jaksamiseensa. Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys järjestää toimialueellaan omaisryhmiä, joissa on jo pidemmän aikaa noussut esille tarve toiminnan uudelleen kehittämiseen.

Toiminta on kansalaistoimintaa, jota kukaan ei osta yhdistykseltä. Tästä johtuen, siihen ei ole myöskään rahoitusta. Omaistyötä tekevät yhdistyksen työntekijät oman työnsä ohella.

Tavoitteena oli kehittää toiminnan vaikuttavuutta lisäämällä omaisten tiedonsaantia. Kehittämiskohde on usein jäänyt vaille riittävää huomiota painopistealueen ollessa itse kuntoutujat ja heidän kuntoutumisensa.

Hankkeen alussa lähetettiin omaisryhmiin osallistuneille omaisille kyselyt omaistyön kehittämiseksi. Kyselyjä lähetettiin noin 50 omaiselle. Kyselyssä selvitettiin mm; käykö henkilö tällä hetkellä ryhmässä, mikä sai hakeutumaan ryhmään, mistä sai tiedon ryhmästä, onko ryhmä vastannut odotuksia, sekä onko ryhmistä saanut riittävästi tukea ja tietoa. Lopuksi pyydettiin kehittämis ehdotuksia ryhmän toiminnan suunnitteluun. Vastausprosentti oli n. 40 %. Vastanneista suurin osa koki ryhmän tarpeelliseksi, koska siellä on vertaistukea, saa tietoa sairauksista ja käytännön asioiden hoidosta, silloin kun läheinen sairastuu. Kehittämis ehdotuksena tuli useammalta henkilöltä isommat yleisötilaisuudet, joissa olisi vierailevia asiantuntijoita.

Hanke kesti vuoden (12kk) ja sen kokonaiskustannusarvio oli 3000€. Hanke toteutettiin Itä-Uudellamaalla niin Porvoon kuin Loviisankin alueella. Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry on voittoa tavoittelematon kolmannen sektorin toimija, joka järjesti hankevuotena omaisryhmiä kymmenen kertaa.

Haasteeksi on aiemmin koettu maksulliset luennoitsijat ja yleisötilaisuudet, koska kyseistä toimintaa ei ole budjetoitu yhdistyksen talousarvioon. Hankkeen rahoitus mahdollisti useamman asiantuntijan osallistumisen omaisten tiedottamistyössä. Ajankohtainen ja kehittyvä ala tarvitsee jatkuvaa päivittämistä ja vaikuttavuuden arviointia, mikä mahdollistuu asiantuntijoita hyödyntämällä tiedottamistyössä. Tietoa jaettiin liittyen läheisen sairauteen, mutta myös omaisen jaksamiseen sekä olemassa olevien palveluiden ja tukimuotojen saatavuuteen. Tavoitteena oli ennaltaehkäistä omaisten kuormittumista ja uupumista sekä lisätä perheen sosiaalista

yhtenäisyyttä ja arjessa selviytymistä. Hanke käynnistyi toukokuussa Porvoossa pidetyn yleisötilaisuuden myötä.

Yleisötilaisuuksia pidettiin tasaisesti pitkin vuotta; yksi toukokuussa 2017, kaksi saman vuoden lopulla sekä yksi alkuvuodesta 2018.

Hankkeen etenemisestä informoitiin ajankohtaisilla tiedotteilla yhdistyksen kotisivuilla ja facebook-sivuilla. Yhdistyksen jäseninä oleville omaisille lähetettiin kirje, jossa tiedotettiin tulevasta ohjelmasta. Myös paikallisiin lehtiin lähetettiin lehdistötiedotteita ja osa lehdistä teki asiantuntijahaastatteluita ennen yleisötilaisuuksia. Myös yhteistyökumppaneita tiedotettiin säännöllisesti omaistyön esitteiden avulla mahdollisimman monen omaisen tavoittamiseksi.

Toukokuussa 2017 järjestettiin yleisöluento Porvoossa, jota markkinoitiin sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdissä. Tilaisuudessa oli asiantuntijaluento, joka käsitteli omaisten jaksamista. Luennoitsijana oli Finfami Uusimaa ry:n toiminnanjohtaja VTM/VET psykoterapeutti Leif Berg teemalla ”Voiko välittää liikaa”. Lisäksi tilaisuudessa jaettiin tietoa paikallisista toimijoista ja palveluvalikoimasta. Hankkeen tavoitteena oli tavoittaa myös ne omaiset, jotka eivät ole minkään palvelun piirissä. Kyseinen tavoite toteutui saadun palautteen mukaan hyvin hankkeen aikana. Paikalla oli n. 40 henkilöä.

Syksyn omaistenilta 14.9.2017 toteutettiin näytelmän muodossa Porvoon teatterissa. Esiintyjinä olivat Klovnit Usva Huu ja Regina D. Ding Dong esityksellään ”Entä jos...Klovneriaa pakko-oireisuudesta”. Ilta suunnattiin Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry:n piirissä oleville omaisille, asumispalveluyksiköiden asukkaille sekä yhdistyksen ylläpitämän Klubitalon jäsenille. Tilaisuudessa oli mahdollisuus virkistäytyä ja tavata toisia omaisia esityksen yhteydessä. Esitys keräsi katsojia teatterin täydeltä, ja omaisilta saatiin hyvää palautetta, koettiin mukavana osallistuminen omien kuntoutujien kanssa, yhteisessä illassa.

12.2.2018 Järjestettiin Loviisassa yleisöluento, jossa puhujana oli psykiatrian erikoislääkäri Kristiina Nikkola teemalla ”Mielenterveyden häiriöt, jotka ovat yleisiä ja usein arkipäiväisiä asioita, joihin tehoavat myös tavalliset ja arkipäiväiset keinot” Tapahtuma järjestettiin Sakura Restaurant & Catering:ssä Loviisan keskustassa.

Mielenterveyden keskusliiton toiminnanjohtaja Olavi Sydänmaanlakka luennoi omaisille aiheesta ”Mielen maisemia” 12.4.2018. Tilaisuus järjestettiin Porvoon keskustassa Wsoy:n auditoriossa ja yleisöä oli runsaslukuisesti paikalla, n. 60 henkilöä. Olavi Sydänmaalakka tarjoutui pitämään luennon maksutta.

Hankkeen kustannukset jakaantuivat tiedon lähettämiseen, asiantuntijapalkkoihin, tila- ja välinevuokriin, tarjoiluun sekä matkakuluihin. Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys maksoi hankkeen työntekijöiden palkat ja työskentely toteutui oman työn ohella. Tiloiksi valikoituivat toimiva ja edullinen ympäristö, missä tiedottamistyön toteuttaminen oli mielekästä osallisille ja tarkoituksenmukaista kulkuyhteyksien suhteen. Kuluja jakaantui myös tiedottamistyön materiaalien lähettämisiin.

Hankkeen kustannukset jakaantuivat seuraavasti:

Omaiskyselyt: n. 150 €

Omaisten ilta 31.5.2017 Porvoo -tila, tarjoilu yht. n. 650 €

Omaisten ilta 14.9.2017 Porvoo teatteri: 1200 €

Omaisten ilta 12.2.2018 Loviisa - tarjoilut yht. n. 350€

Omaisten ilta 12.4.2018 Porvoo -tila, tarjoilu yht. n 650 €

Kiitämme lämpimästi Alli Paasikivisäätiötä tuesta omaistyömme vaikuttavuuden kehittämiseen!

Päivi Nousiainen

Toiminnanjohtaja

Itä-Uudenmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry.